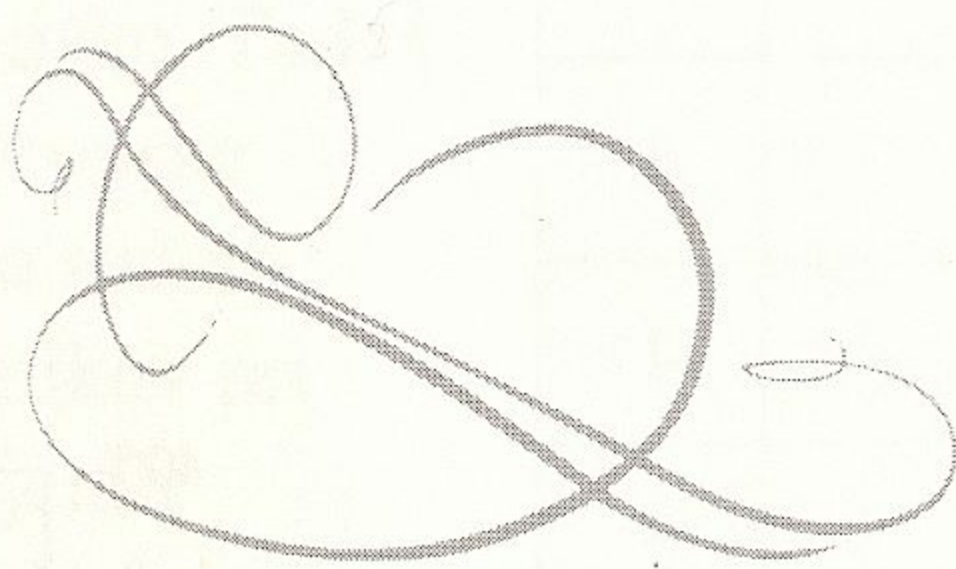

počitnic predstaviti poročilo. Poročilo naj bi odločilno vplivalo na prvo pravo izvedbo poklicne mature. Medtem bo ministrica na predlog Državnega izpitnega

centra imenovala predmetne komisije, ki bodo – predvidoma tudi z kooptiranjem članov projektne skupine – nadaljevale naše delo.

L I T E R A T U R A

Pravilnik o poklicni maturi, Uradni list RS, št. 96/2000.
Slanc A. (2000). *Interno gradivo za prvo sejo projektne sveta*.
Ljubljana: MŠZŠ.

Jože Pavlišič

Zavod RS za šolstvo

POKLICNA MATURA IN OCENJEVALNA MERILA

V članku je na primeru matematike opisano ocenjevanje na dosedanjih zaključnih izpiti v srednjem strokovnem šolstvu in primerjava z merilom, ki ga zapoveduje novi Pravilnik o poklicni maturi v 25. členu. Prav pozitivne izkušnje s prostovoljnim sodelovanjem šol v eksternem pripravljanju izpitnih nalog iz matematike za zaključne izpite v zadnjih osmih letih so sestavljavcem pravilnika služile kot model za nekatere rešitve v izvajanju prve in tretje izpitne enote (splošnih predmetov).

Ocenjevanje naj bi bilo:

1. veljavno: ocenjujemo tisto, kar želimo oceniti;
2. zanesljivo: pri ponovitvi v enakih pogojih bi dobili enako oceno;
3. občutljivo: ocena naj izraža razlike v znanju;
4. objektivno: odvisno le od ocenjevalnega instrumenta, ne pa od ocenjevalcev ali drugih pogojev.

V nadaljevanju bom obravnavamo le 3. točko: občutljivost ocenjevanja. Merila morajo biti določena tako, da je končna ocena izraz znanja, ne glede na to, kako jo dobimo. Uveljavljeno je mnenje, da je pisna

ocena več »vredna« kot ustna. Tudi sam se strinjam s tem. Pomembno je, kolikšen delež prisodimo eni in drugi oceni. Pri ocenjevanju enotnih nalog iz matematike imamo na zaključnem izpitu (ZI) določeno razmerje 70 : 30 v korist pisni oceni. Pri uporabi tega merila do sedaj ni bilo težav. Obe oceni dobimo s točkovanjem pisne naloge (vsota točk, doseženih pri posamezni nalogi) od 0 do 100 točk in ustnih odgovorov od 0 do 30 točk. Točke za določitev končne ocene dobimo tako, da število točk pri pisnem delu pomnožimo z 0,7 in prištejemo točke ustnega dela.

Za ocene uporabimo naslednjo lestvico:

Interval (%)	Ocena
0–44	1
45–58	2
59–72	3
73–86	4
87–100	5

Menim, da je to merilo dokaj občutljivo, saj temelji na predpostavki, da je kandidatovo znanje sorazmerno s

številom doseženih točk (pisno in ustno).

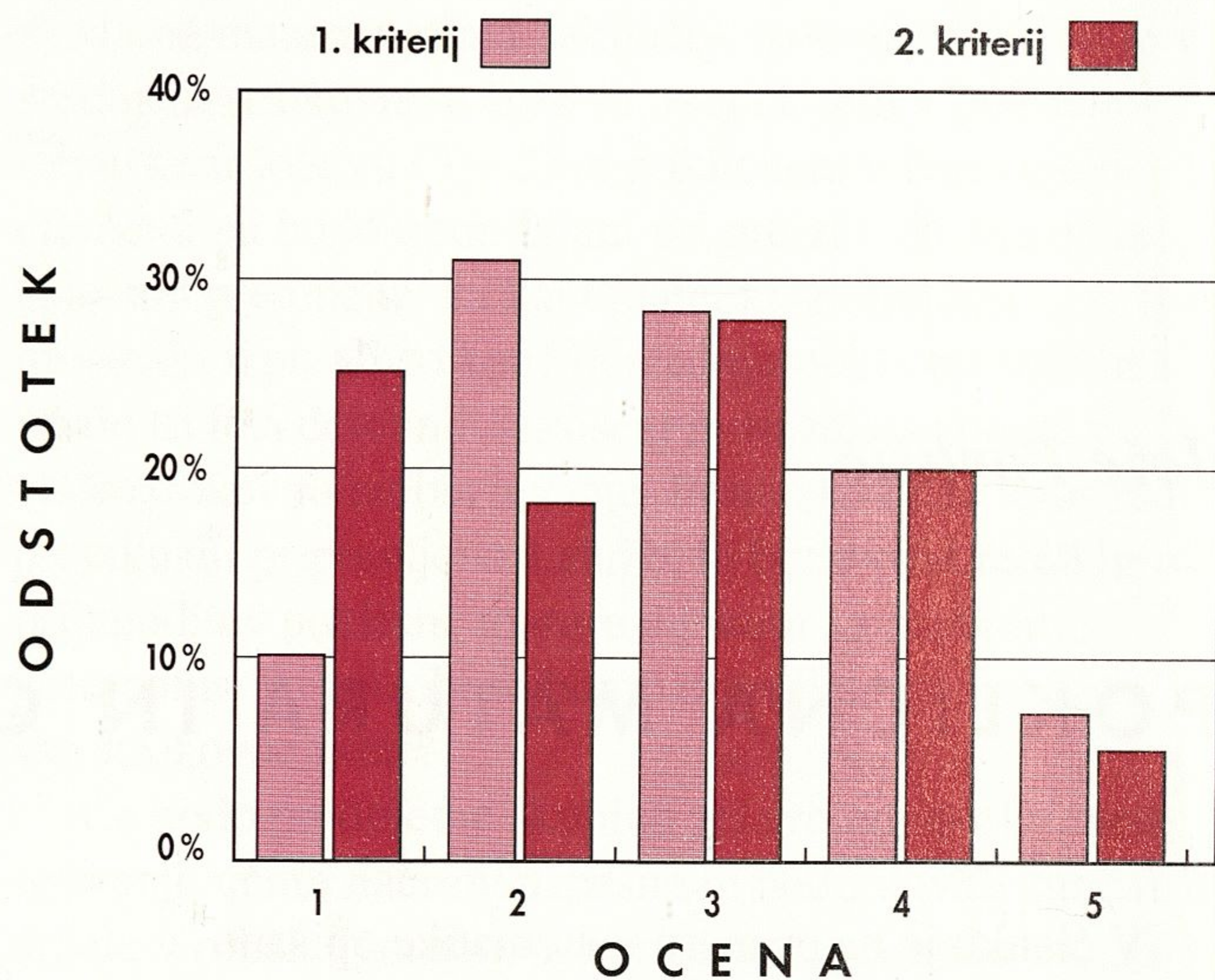
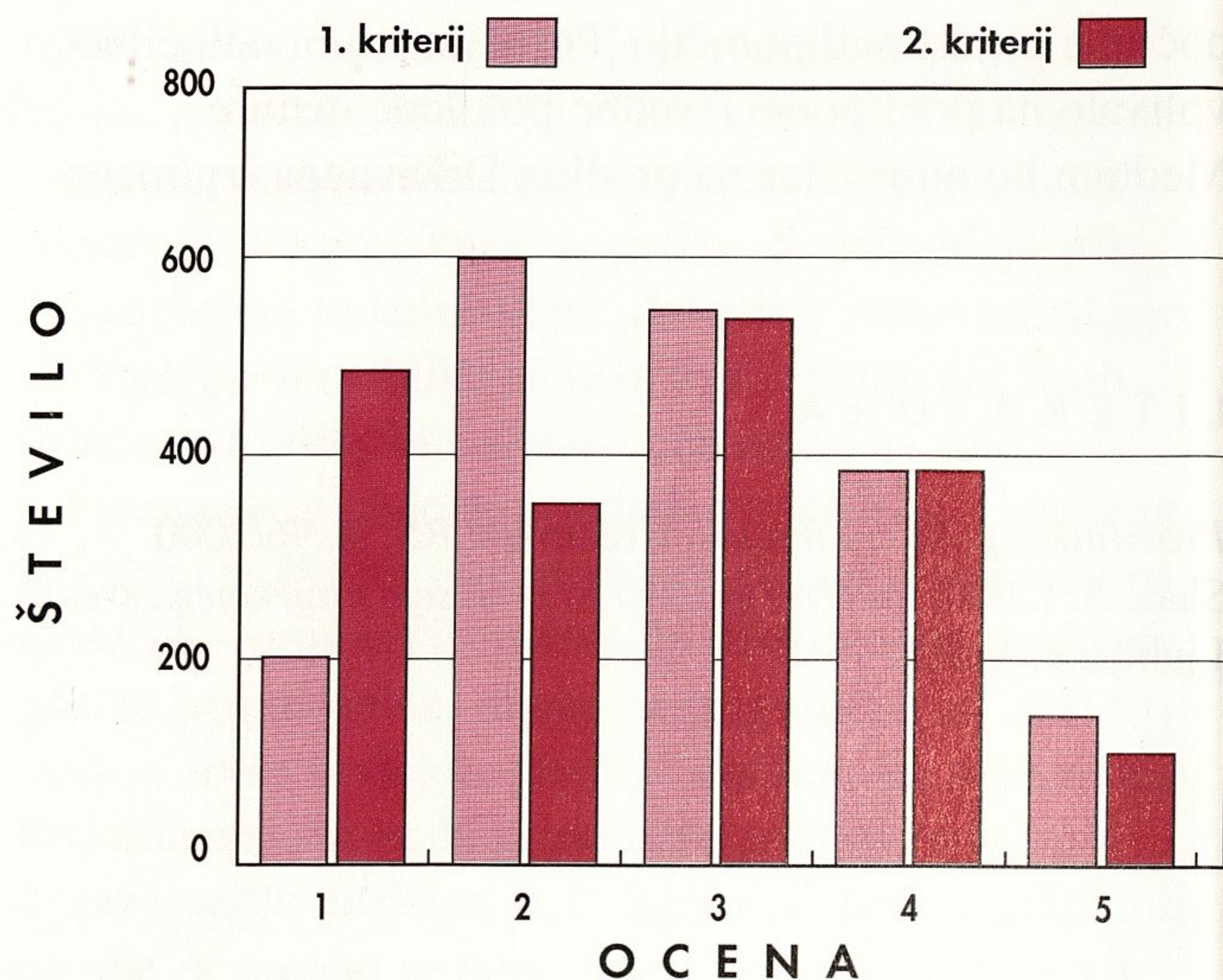
Prepričan sem, da se merilo za določitev končne ocene pri poklicni maturi (25. člen Pravilnika o poklicni maturi, Uradni list RS, št. 96/2000) nagiba v korist pisnega dela in da je premalo občutljivo. V navedenem 25. členu je naslednje merilo:

		1	2	3	4	5
	1	1	1	1	1	1
	2	2	2	2	3	3
Ustna ocena	3	2	3	3	3	4
Pisna ocena	4	3	3	4	4	4
Skupna ocena	5	3	4	4	5	5

Trditev bom ponazoril s primerjavo obeh meril pri rezultatih zaključnega izpita 2000.

Ocena	Število kandidatov s to oceno			
	pisno	ustno	1. merilo	2. merilo
1	474	215	199	474
2	465	302	581	346
3	459	477	532	524
4	307	478	378	381
5	128	361	143	108
Skupaj	1833	1833	1833	1833
		Povprečna ocena	2,83	2,62

1. merilo je merilo, uporabljeno pri zaključnem izpitu 2000; 2. merilo: uporabljen je 25. člen Pravilnika o poklicni maturi.

Ugotavljam, da je po prvem merilu 10,86 % nezadostnih ocen, po drugem pa kar 25,86 % (predvsem na račun zadostnih ocen). Pri drugih ocenah ni tako velikih razlik, le še pri odlični oceni (7,80 % po prvem in 5,69 % po drugem kriteriju), znatno nižja je tudi srednja ocena.

Morda je ta primerjava strokovno pomanjkljiva. Natančna, podrobna merila za določitev pisne in ustne ocene lahko merila 25. člena Pravilnika omilijo, a sem prepričan, da je ta člen preveč v nasprotju s težnjami o upoštevanju različnosti sposobnosti.